

Bruxelles, den 8.11.2023
COM(2023) 689 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om eksporttilladelser i 2022 i henhold til forordningen om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

1. Indledning

Formålet med forordning (EU) 2019/125 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf¹ ("forordningen"), er at forhindre henrettelse, tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf i lande uden for EU. I forordningen skelnes der mellem:

- varer, som i sagens natur indebærer misbrug og ikke bør handles overhovedet (bilag II) og
- varer, som kan have lovlige anvendelsesformål, som f.eks. retshåndhævelsesudstyr (bilag III) og varer til terapeutisk brug (bilag IV).

Handel med de varer, der er opført i bilag III og IV, er underlagt visse restriktioner.

I henhold til forordningens artikel 26, stk. 3, skal medlemsstaterne udarbejde en årlig aktivitetsrapport. Rapporten skal indeholde oplysninger om antallet af modtagne ansøgninger, om de af disse ansøgninger berørte varer og lande, og om de afgørelser, medlemsstaterne har truffet om disse ansøgninger. I henhold til artikel 26, stk. 4, skal Kommissionen udarbejde en årlig rapport, der bygger på de årlige aktivitetsrapporter, der offentliggøres af medlemsstaterne, og den skal gøre rapporten offentligt tilgængelig.

Denne rapport fra Kommissionen indeholder oplysninger om medlemsstaternes godkendelsesaktiviteter vedrørende eksport i 2022 af varer², der kan anvendes til tortur eller henrettelse.

Alle medlemsstater har rapporteret om antallet af udstedte eksporttilladelser og afslag på at give tilladelse i henhold til forordningens artikel 11, stk. 1, og artikel 16, stk. 1, og om de pågældende varer og bestemmelseslande. I nogle tilfælde har de kompetente myndigheder i medlemsstaterne også rapporteret om antallet eller mængderne af varer, der er blevet godkendt til eksport, og hvilken kategori af slutbrugere varerne er leveret til.

Tilladelser i henhold til forordning (EU) 2019/125

I forordningens artikel 11, stk. 1, og artikel 16, stk. 1, kræves der en tilladelse til eksport³ af varer, der er opført i henholdsvis bilag III og IV.

Bilag III indeholder en liste over visse varer, der kan anvendes til tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Varerne i bilag III henhører under følgende overskrifter: varer konstrueret til at indskrænke menneskers frihed, våben og anordninger konstrueret med henblik på bekæmpelse af optøjer eller selvforsvar samt våben og udstyr til bekæmpelse af optøjer eller til selvforsvar ved spredning af kemiske midler,

¹EUT L 30 af 31.1.2019, s. 1.

² Denne rapport indeholder ikke oplysninger om eksportørers anvendelse af den generelle EU-eksporttilladelse, jf. forordningens bilag V, for eksport af varer, der er opført i bilag IV.

³ I forordningens artikel 2, litra d), defineres "eksport" som "udførsel af varer fra Unionens toldområde, herunder udførsel af varer, der kræver en toldangivelse, og udførsel af varer efter oplagring i en frizone i den i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 anvendte betydning".

der forårsager lammelse eller irritation, og beslægtede stoffer.

Bilag IV indeholder en liste over kemikalier, der kan anvendes i dødssprøjter.

Medmindre den generelle EU-eksporttilladelse i bilag V anvendes til eksport af varer, der er opført i bilag IV, skal eksporttilladelsen indhentes hos de kompetente myndigheder i den berørte medlemsstat, jf. listen i bilag I til forordningen.

Eksport til bestemmelsessteder, der er opført i den generelle EU-eksporttilladelse, kan normalt finde sted, uden at der skal indhentes en individuel eller global tilladelse fra en medlemsstat. Tilgangen har hidtil været at medtage et ikke-EU-land i bilag V, hvis det pågældende land har ratificeret en relevant international aftale med en forpligtelse til at afskaffe dødsstraf for alle forbrydelser. For lande, der ikke er medlem af Europarådet, betyder dette, at det pågældende land skal have ratificeret den anden valgfrie protokol til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder uden forbehold.

Er der imidlertid begrundet mistanke om eksportørens evne til at overholde betingelserne for tilladelsen eller eksportkontrollovgivningen, kan den kompetente myndighed forbyde eksportøren at anvende den generelle EU-eksporttilladelse.

I henhold til artikel 20, stk. 2, i forordning (EU) 2019/125 kan en eksporttilladelse, der udstedes af en medlemsstat, være en individuel tilladelse (tilladelse med henblik på eksport til en slutbruger eller modtager i et ikke-EU-land) eller en global tilladelse (tilladelse med henblik på eksport til en eller flere bestemte slutbrugere eller distributører i et eller flere bestemte ikke-EU-lande)⁴.

Forordningens artikel 3, 4 og 5 forbyder henholdsvis eksport, import og transit af varer, der er opført i bilag II. De kompetente myndigheder kan indrømme en undtagelse fra forbuddet, men kun hvis det kan godtgøres, at de pågældende varer udelukkende vil blive anvendt til offentlig udstilling på et museum (enten i et ikke-EU-land eller i overensstemmelse med artikel 4 i en medlemsstat) på grund af deres historiske betydning.

2. Udstedte tilladelser og afslag

I 2022 beløb det samlede antal rapporterede tilladelser sig til 246, idet 10 medlemsstater rapporterede, at de havde udstedt tilladelser. De resterende medlemsstater meddelte Kommissionen, at de ikke havde modtaget nogen ansøgninger om tilladelser i henhold til forordningen, hvilket tyder på begrænset aktivitet på området. Som ved de tidligere rapporter, giver dataene ikke en kritisk masse, hvorfra der kan drages velunderbyggede konklusioner.

⁴ Artikel 2, litra p), indeholder en fuldstændig definition af "individuel tilladelse". Artikel 2, litra q), indeholder en fuldstændig definition af "global tilladelse".

Da definitionen af individuel tilladelse og global tilladelse i forordningens artikel 2 ikke indeholder en kvantitativ komponent, giver en angivelse af antallet af udstedte tilladelser ikke nogen oplysning om det antal eller den mængde varer, der er omfattet af disse tilladelser. I de oplysninger, som medlemsstaterne giver Kommissionen, sondres der normalt heller ikke mellem individuelle tilladelser og globale tilladelser.

Medlemsstaterne rapporterede, at de i 2022 havde givet afslag på ni ansøgninger om eksporttilladelse. De rapporterede tilfælde af afslag vedrørte varer, der er beskrevet i bilag III, kode 3.1⁵, som var bestemt til eksport til Belarus, Brasilien, Filippinerne, Indien, Israel, Kina og Sydafrika, mens varer beskrevet i bilag III, kode 2.2⁶ var bestemt til eksport til Algeriet. Der blev givet afslag på endnu en transaktion vedrørende varer beskrevet i bilag IV, kode 1.1⁷, som var bestemt til eksport til Indonesien.

Forordningens artikel 3, 4 og 5 forbyder henholdsvis eksport, import og transit af varer, der er opført i bilag II. Forordningen giver de kompetente nationale myndigheder mulighed for at indrømme en undtagelse fra forbuddet, men kun hvis det kan godtgøres, at de pågældende varer udelukkende vil blive anvendt til offentlig udstilling på et museum (enten i et ikke-EU-land eller i overensstemmelse med artikel 4 i en medlemsstat) på grund af deres historiske betydning. De kompetente myndigheder rapporterede, at de ikke havde indrømmet sådanne undtagelser i 2022.

Bilag 1 til denne rapport indeholder oplysninger om antallet af eksporttilladelser udstedt af de kompetente nationale myndigheder i 2022 fordelt efter varekategori (bilag III og IV til forordningen). Eksport på grundlag af den generelle EU-eksporttilladelse (bilag V) indgår ikke i oplysningerne om antallet af udstedte eksporttilladelser.

Bilag 2 indeholder oplysninger om antallet af afslag fordelt efter varekategori (bilag III og IV).

Bilag 3 indeholder oplysninger om antallet af godkendte ansøgninger og afslag på ansøgninger i perioden 2017-2022.

Bilag 4 indeholder oplysninger om antallet af rapporterede eksporttilladelser udstedt af medlemsstaterne for så vidt angår varer, der er opført i bilag III.

Bilag 5 indeholder oplysninger om rapporterede bestemmelsessteder for tilladt eksport og afslag på at give tilladelse for så vidt angår varer, der er opført i bilag III.

Bilag 6 opsummerer de oplysninger, som Kommissionen har modtaget om den rapporterede slutanvendelse af tilladt eksport for så vidt angår varer, der er opført i bilag III.

Bilag 7 indeholder en oversigt over de varer, der er opført i bilag III, og som er tilladt til eksport, samt deres bestemmelsessted.

⁵ Bærbare våben og udstyr til indgivelse eller spredning af en dosis af et kemisk stof, som forårsager lammelse eller irritation.

⁶ Elektriske stave.

⁷ Barbituratnarkosemidler med kort eller længere tids virkning.

Bilag 8 indeholder oplysninger om antallet af rapporterede eksporttilladelser udstedt af medlemsstaterne for så vidt angår varer, der er opført i bilag IV.

Bilag 9 indeholder oplysninger om rapporterede bestemmelsessteder for tilladt eksport og afslag på at give tilladelse for så vidt angår varer, der er opført i bilag IV.

Bilag 10 opsummerer de oplysninger, Kommissionen har modtaget om den rapporterede slutanvendelse af tilladt eksport for så vidt angår varer, der er opført i bilag IV.

Bilag 11 indeholder en oversigt over de varer, der er opført i bilag IV, og som er tilladt til eksport, samt deres bestemmelsessted.